

Praha, 30. září 2022

Kriminalita na internetu prudce roste, podvody jsou stále sofistikovanější

Institut pro politiku a společnost zorganizoval 29. září pod záštitou společnosti Microsoft pracovní snídani na téma **Kybernetická bezpečnost a kriminalita v ČR**. Hlavními řečníky byli **Robert Králíček**, poslanec Parlamentu České republiky, **Dalibor Kačmář**, ředitel pro technologické standardy ze společnosti Microsoft, **Luboš Fendrych**, ředitel Odboru vzdělávání, výzkumu a projektů z Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost a **Tereza Bartoníčková**, prezidentka Internetového institutu.

„Zásadní problém kybernetické bezpečnosti je ten, že se lidé stále nenaučili s kybernetickou kriminalitou bojovat, a kybernetická bezpečnost se dneska stává podskupinou dalších hrozeb. Jedna jsou hybridní hrozby a druhá je kognitivní válka, jejíž podskupinu je právě kybernetická bezpečnost,“ vysvětlil úvodem poslanec **Robert Králíček**. Dalším problémem je nedostatek finančních prostředků pro oblast kybernetické bezpečnosti. Česká republika přitom zaznamenala zásadní útoky, například na Nemocnici Benešov. Řešením je nešetřit v tomto ohledu financemi a věnovat segmentu kybernetické bezpečnosti větší pozornost. Dalším problémem pak je pomalé jednání politiků a legislativy. Hrozby jdou tak rychle dopředu, že než se všichni napříč politickým spektrem shodnou, objeví se něco nového, co už není zohledněno zákonem.

Podle **Dalibora Kačmáře** se kybernetická realita, ve které žijeme, nezlepšuje. Útoky mohou poškodit jak jednotlivce, tak firemní či státní prostředí. To, co se v dnešní době mění, jsou způsoby kybernetického zločinu. Zatímco dříve byly útoky amatérské a vše se dalo jednoduše odhalit, dnes si lze sofistikované útoky pořídit levně, jednoduše a s vysokou profesionalitou. Někdy je tak obtížné i pro vzdělaného člověka rozeznat, že na něj zrovna probíhá útok. Důležité je si přiznat, že kdokoliv z nás se může stát cílem útoku a dostatečně se na to připravit. Je třeba aplikovat patřičná opatření, a to jak technická, tak i organizační. V oblasti kyberbezpečnosti je také třeba neustále se vzdělávat.

Tereza Bartoníčková na to namítla, že není realistické v dohledné době vzdělat lidi v oblasti kybernetické bezpečnosti. Chybí totiž vůle státu, vůle politická, podmínky pro vzdělávání, čas a dostatek profesionálů z oboru. Už jen v rámci státní správy chybí ochota pracovat s dezinformacemi. *„Několikrát jsme se o to pokoušeli na evropské úrovni, jenže politická odpovědnost za to, že začnete proti tomu bojovat a pak vám to nevyjde, je neatraktivní,“* vysvětlila Bartoníčková. Řešením na všechny problémy je podle ní rozpočet, systematický přístup a zdroje, které vše podchytí na úrovni vzdělávací.

„Vzdělávací systém je hodně složitý, vstupuje do toho spousta resortů. Roztříštěnost tam je a není jednoduché najít nějaký standard k tomu, jak k celé věci přistoupit. My se v tomto směru snažíme působit aktivně – komunikovat s MŠMT, které do toho zásadním způsobem vstupuje,“ popsal **Luboš Fendrych**. Problém je ale dvojitý. Žáků, kteří vyrůstají v digitální oblasti přibývá a kantorům pak chybí vzdělání. Znalosti dětí často převyšují znalosti učitelů. NÚKIB se proto podle Fendrycha přesunul do oblasti e-learningových kurzů, aby v daném oboru rozšířil dospělým a dětem znalosti.

Slovo dostal také podplukovník **Ondřej Kapr** od Policie České republiky, který ke kybernetické kriminalitě dodal několik statistických údajů. Policie ke dni 31. 8. 2022 zaznamenala celkem 12.083 skutků spáchaných v kybernetickém prostoru. Nárůst to byl oproti minulému roku obrovský, jelikož v roce 2021 bylo skutků zaznamenaných pouze 1.957. Podplukovník Kapr dále varoval před obdobím vánočních svátků, které pachatelé často zneužívají.

V závěru se řečníci shodli na tom, že klasická kriminalita se postupně přesouvá do kybernetického prostoru a podvody jsou čím dál sofistikovanější. Lidé by měli klást důraz na sebevzdělávání, aby byli schopni útokům čelit.